

**AZ ÓBUDAI EGYETEM
INTEGRÁLT KOCKÁZATFELMÉRÉSI ÉS
KEZELÉSI SZABÁLYZATA**

BUDAPEST, 2017.

(2018. október 24. napjától hatályos 2. verziószámú változat)

PREAMBULUM	3
ELSŐ RÉSZ	4
ÁLTALÁNOS RÉSZ	4
A szabályzat célja, hatálya	4
A Szabályzat alapelvei	4
Fogalmak, rövidítések meghatározása	5
MÁSODIK RÉSZ	7
AZ ÓBUDAI EGYETEM KOCKÁZATMENEDZSMENT RENDSZERE	7
Az Óbudai Egyetem Kockázatkezelési Politikája	7
A kockázatkezelés szerepe, célja, a kockázatkezelési rendszer	7
Feladat-, felelősség-, hatáskörök	8
Kockázatprofilok.....	9
A kockázatszámítási és -kezelési folyamat.....	10
HARMADIK RÉSZ	13
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	13
MELLÉKLETEK	14
1. számú melléklet	14
2. számú melléklet	15
3. számú melléklet	16
4. számú melléklet	17
5. számú melléklet	18
6. számú melléklet	19
7. számú melléklet	20

PREAMBULUM

Az Óbudai Egyetem felső vezetése elkötelezett az Egyetem tervek alapján történő, kiszámítható működtetésében, a működés folyamatos fejlesztésében, az erőforrások hatásos és hatékony felhasználásában.

Ennek érdekében olyan összehangolt irányítási és felügyeleti tevékenységet tervezett meg, vezetett be, és tart fenn, amely az Egyetem szervezeteiben jelenlevő, megjelenő kockázatok azonosítását, az azonosított kockázatok elemzését és értékelését, a kockázatok kezelésének, kézbentartásának meghatározását mindenkor biztosítja.

Az Óbudai Egyetem

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény,
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet,
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet,
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XIII.31) Korm. rendelet és egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 264/2016. (VIII.31.). Korm. rendelet, valamint
- az MSZ ISO 31000:2015 (Kockázatfelmérés és – kezelés. Alap és irányelvek),
- az MSZ EN 31010:2010 (Kockázatkezelés. Kockázatfelmérési eljárások – IEC/ISO 31010:2009),
- az MSZ EN ISO 9000:2015 (Minőségirányítási rendszerek. Alapok és szótár), és
- az ISO 9001:2015 szabványok követelményeinek megfelelő integrált kockázatfelmérési és -kezelési keretrendszert működtet, amelynek az eljárásrendjét az Egyetem Szenátusa az alábbiak szerint határozza meg.

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RÉSZ

A szabályzat célja, hatálya

1. § (1) A szabályzat célja, hogy meghatározza a kockázatfelmérési és -kezelési keretrendszert, azon tényezők összességét, amelyek az Óbudai Egyetem szervezetében kockázatfelmérés és -kezelés tervezéséhez, bevezetéséhez, figyelemmel kíséréséhez és átvizsgálásához, valamint a folyamatos fejlesztéséhez az alapokat és a megfelelő szervezeti intézkedéseket biztosítja.

¹(2) A szabályzat tárgyi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi szervezeti egységére, személyi hatálya kiterjed az Egyetem valamennyi közalkalmazotjára, és valamennyi érintett fél tevékenységére.

(3) A szabályzat keretrendszert nyújt a 7.§-ban felsorolt kockázati területek kezeléséhez. Mindezen területeken a kockázatértékelési rendszer eredményei a kockázatkezelési tevékenység egyik bemenetként kerülnek becsatornázásra, hasznosításra.

(4) A belső ellenőrzés tervezése során a jelen szabályzat alapján elvégzett kockázatfelmérés és -kezelés eredményeit figyelembe véve, azokat saját értékelési szempontjainak, szakmai ítéletének megfelelően a Belső Ellenőrzés átvértékelheti annak érdekében, hogy arra a területekre fókuszálja kapacitásait, ahol a legnagyobb kockázatokat látja.

A Szabályzat alapelvei

2. § (1) **Folyamatosság elve:** az Óbudai Egyetem tradicionális értékeinek megtartása, új értékeknek erre az alapra történő helyezése.

(2) **Integritás elve:** Az Egyetem működésében, folyamatai tervezésében, folyamatos fejlesztésében, ellenőrzésében meghatározó jelentőséggel van jelen azoknak a jellemzőknek az összessége, amelyek az intézményünkbe vetett bizalom erősítését szolgálják a külső és belső szereplők szemében.

(3) **Megelőzés elve:** az Egyetem céljainak elérését bizonytalanná tevő kockázatok negatív hatásait integrált kockázatfelmérési és -kezelési eljárással, valamint folyamatos és célirányos monitoring tevékenységgel minimalizálja az Egyetem.

(4) **Elővigyázatosság elve:** bizonytalanság esetén a lehető legkedvezőtlenebb kimenetellel, a legnagyobb elképzelhető kockázattal kell számolni.

(5) **Partnerség elve:** a kockázatok felismerésében, elemzésében, értékelésében, kezelésében, kézbentartásában valamennyi érdekelt, érintett fél folyamatosan fejlesztett kapcsolatrendszerére kell támaszkodni.

(6) **Mérhető hatékonyság elve:** a kockázatkezelési rendszer hatásosságát jól megválasztott, mérhető indikátorok nyomon követésével minősíti az Egyetem felső vezetése.

(7) **A kockázatkezelés integrálásának elve:** minden vezetői, adatokon nyugvó döntésben jelenjen meg, érvényesüljön kockázatszemlélet. Valamennyi egyetemi folyamat eljárásrendjébe be kell, hogy épüljön a kockázatfelmérés és kezelés feladata, a szükséges kompetenciák egyértelmű meghatározásával.

¹ Módosította a Szenátus 2018. október 15-én megtartott ülésén az SZ-CXLVIII/186/2018 számú határozatával. Hatályos 2018. október 24. napjától

Fogalmak, rövidítések meghatározása

23. § (1) **Bizonytalanság:** Állapot, amely az esemény felismerésére, megismerésére, lehetséges következményeinek a felmérésére, a bekövetkezés valószínűségére vonatkozó információk teljes, vagy részleges elégtelenségéből, az információk deficitjéből adódik.
- (2) **Eljárás:** Egy tevékenység vagy folyamat elvégzésének előírt módja.
- (3) **Elfogadható kockázat:** Olyan szintre csökkentett kockázat, amelyet a szervezet – jogi-, és egyéb kötelezettségei, és saját politikája alapján – el tud viselni. Minden olyan kockázat, amellyel kapcsolatban a szervezet nem hoz intézkedést, indirekt azt jelenti, hogy a szervezet számára ez a kockázat elfogadható.
- (4) **Érintett fél:** Az a személy vagy szervezet, aki/amely képes befolyásolni a célelérés folyamatát, vagy akit/amelyet közvetlenül vagy közvetve érint a célra vonatkozó döntés, vagy tevékenység, vagy érintettnek érzi magát.
- (5) **Folyamat:** A szervezeti célok megvalósulása érdekében egymással kapcsolatban vagy kölcsönhatásban álló tevékenységek olyan sorozata, amelyek bemeneteket használnak fel egy tervezett eredmény létrehozására.
- (6) **Folyamatgazda:** A rektor és a kancellár által megbízott személy, aki általában is felel a folyamat kialakításáért, dokumentálásáért, a kockázatok azonosításáért és a folyamat fejlesztéséért
- (7) **Hiba:** Egy szándék szerinti vagy előírt használattal kapcsolatos nem-megfelelőség.
- (8) **Integrált kockázatkezelési rendszer:** olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését.
- (9) **Kockázat:** A bizonytalanság hatása a célokra.
- (10) **Kockázatazonosítás:** Folyamat a kockázat elemeinek feltárására, felismerésére, és leírására.
- A kockázatok azonosítása a rendelkezésre álló múltbéli adatok, elméleti elemzések, szakértői vélemények, valamint különösen az érintettek véleménye, tapasztalata, igényei alapján kell, hogy történjen.
- (11) **Kockázatelemzés:** A kockázat sajátosságainak megértését, valamint a kockázati szint (valószínűség és következmény kombinációja) meghatározását magában foglaló folyamat.
- (12) **Kockázateértékelés:** Folyamat, amelynek során a kockázatelemzés eredményét összevetjük a kockázati kritériumokkal annak megállapítására, hogy az adott kockázat elfogadható-e, avagy beavatkozást követel.
- (13) **Kockázatfelmérés és –kezelés:** A szervezet kockázatokkal kapcsolatos összehangolt irányítási és felügyeleti tevékenységei. A kockázatfelmérés folyamata magában foglalja a kockázatazonosítást, a kockázatelemzést, és a kockázateértékelést
- (14) **Kockázatfelelős:** Az az Egyetem által megbízott személy, aki a kiemelt fókuszterületek kockázatainak felmérése során az adott szervezeti egységre, annak folyamataira vonatkozóan irányítja, összefogja a kockázatfelmérési tevékenységet.
- (15) **Kockázatfelmérési és -kezelési keretrendszer:** Azon összetevők együttese, amelyek a szervezetben a kockázatfelmérés és –kezelés tervezéséhez, bevezetéséhez, figyelemmel kíséréséhez és átvizsgálásához,

² Módosította a Szenátus 2018. október 15-én megtartott ülésén az SZ-CXLVIII/186/2018 számú határozatával. Hatályos 2018. október 24. napjától

valamint folyamatos fejlesztéséhez alapokat és szervezeti intézkedéseket adnak.

(16) Kockázatkezelés: A kockázat módosítására irányuló folyamat.

A kockázatkezelés típusai:

- a) a kockázat elkerülése (nem kezdjük el, illetve nem folytatjuk a kockázatot eredményező tevékenységet);
- b) a kockázati forrás megszüntetése;
- c) a bekövetkezési valószínűség csökkentése;
- d) a lehetséges következmény hatásainak csökkentése;
- e) a kockázatok megosztása további partnerekkel
- f) a kockázatkezelési beavatkozás (által esetlegesen újonnan keletkező) kockázatainak előzetes felmérése, a maradó kockázat mértékének meghatározása.

(17) Kockázatkritériumok: Azokat a feltételeket, követelményeket jelentik, amelyek alapján a kockázat jelentőségét megítélik.

(18) Kockázatvállalás: Az Egyetem szervezeti megközelítése annak eldöntésére, hogy az adott kockázatot kezeli, magára vállalja, elfogadja vagy elutasítja.

(19) Kockázati forrás: Elem, amely magában vagy kombinációban belső potenciállal bír a kockázat előidézéséhez.

(20) Kockázati profil: A kockázatok egy bizonyos halmazának leírása.

(21) Nem-megfelelőség: Egy követelmény nem teljesülése.

(22) Projekt: Egyedi folyamat, amely egy sor olyan összehangolt és felügyelt, kezdési és befejezési időpontokkal bíró tevékenységből áll, amelyeket az idő-, költség-, erőforráskorlátokat is tartalmazó, konkrét követelményeknek megfelelő cél elérésére végeznek.

(23) Tevékenység: A legkisebb azonosított munkaobjektum egy folyamatban, egy projektben.

MÁSODIK RÉSZ

AZ ÓBUDAI EGYETEM KOCKÁZATMENEDZSMENT RENDSZERE

Az Óbudai Egyetem Kockázatkezelési Politikája

34. § (1) Az Óbudai Egyetem a felsőoktatás piacán betöltött helyének megőrzése, annak folyamatos javítása, fejlesztése érdekében kiszámíthatóbb, tervezhetőbb, eredményesebb, átláthatóbb működési gyakorlatot fog megvalósítani. Az Egyetem az Intézményfejlesztési Tervét a XXI. századi korszerű egyetem megvalósításának a víziója alapján alkotta meg.

(2) Az Óbudai Egyetem felső vezetése tervei megvalósítása során elkötelezett a működésének folyamatos fejlesztése érdekében. Évente meghatározza az aktuális kockázatfelmérési fókuszterületet, fókuszfolyamatokat, és a mindenkori fókuszterületre összpontosítva, azonosítja valamennyi szervezetében, folyamatában, tevékenységében felellhető, jelenlevő, megjelenő nem-megfelelőségeket, bizonytalanságokat, és az azonosított kockázatok számát és súlyosságát célirányos intézkedéseivel minimalizálja, kezeli.

(3) Az Egyetem valamennyi érintett fél bevonásával, megbízólevéllel felhatalmazott folyamatgazdák és kockázatfelelősök rendszerének működtetésével biztosítja, hogy

- a) az aktuális időszakra meghatározott fókuszterületen a kockázatfelelősök – mint a termékek, szolgáltatások vevői, felhasználói – a folyamatok céljait veszélyeztető kockázatokat és kockázati tényezőket azonosítsák és értékeljék;
- b) a folyamatgazdák – mint szolgáltatók – folyamatleírásban dokumentálják a feladatkörükbe tartozó folyamatok elvárt működését, a kockázatok minimalizálása érdekében megtervezik és dokumentálják a folyamat kontrollpontjait, működtetik a folyamatot a leírásban foglaltak szerint, azonosítják és dokumentálják a várható kockázatokat, mérik a célok teljesülését, és fejlesztik a folyamatot.

(4) Az Óbudai Egyetem számára minden feltárt, azonosított nem-megfelelőség, hiba, bizonytalanság érték.

(5) A kockázatkezelési tevékenység során, az ember-ember kapcsolatban megjelenhető érdekek, érzelmek, érintettség, érdekelttség, értelmezés különbözőségekből adódó konfliktusok felszínre kerülését az Óbudai Egyetem ösztönzi, és a vezetés megadja a szükséges mediációs támogatást azok kezeléséhez. A munkahelyi egészségfejlesztés keretei között a konfliktuskezeléssel, a változáskezeléssel kapcsolatos egyéni és szervezeti kompetenciák fejlesztését kiemelten kívánja kezelni.

A kockázatkezelés szerepe, célja, a kockázatkezelési rendszer

45. § (1) A kockázatkezelés az Egyetem céloknak megfelelő működését támogató belső folyamat. A kockázatkezelés a bizonyítékokon alapuló tervezés, az időben történő döntéshozatal, a döntések tartalmának megfelelő és a meghatározott keretek között megvalósuló végrehajtás, valamint a nyomon követési eljárást szolgáló vezetési-irányítási eszköz.

A kockázatkezelés célja, hogy a felső vezetés, a folyamatokért felelős vezetők és munkatársak (folyamatgazdák) válaszolni tudjanak azokra a kockázatokra, amelyek a

³ Módosította a Szenátus 2018. október 15-én megtartott ülésén az SZ-CXLVIII/186/2018 számú határozatával. Hatályos 2018. október 24. napjától

⁴ Módosította a Szenátus 2018. október 15-én megtartott ülésén az SZ-CXLVIII/186/2018 számú határozatával. Hatályos 2018. október 24. napjától

célkitűzésekre lényegi befolyással lehetnek. Ezáltal növeli az egyetemi célok elérésének, teljesítésének valószínűségét, és meghatározott mértékűre csökkenti, minimalizálja a célok elérését veszélyeztető tényezők működésbe lépésének esélyét, illetve tervezett formában minimalizálja azok lehetséges következményeit, hatásait.

(2) A kockázatfelmérési és -kezelési rendszer az irányítási eszközöknek és módszereknek egy olyan rendszerbe foglalt összessége, amely alkalmas az egyetemi célok teljesülését befolyásoló potenciális kockázatok azonosítására, elemzésére és értékelésére, majd ez alapján a kockázatkezelő intézkedések megfogalmazására, végrehajtására. A kockázatkezelés az Egyetem valamennyi vezetőjének ad feladatot. A szervezeti egységek vezetőinek, és a folyamatgazdáknak ezért külön figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beépítsék, és az Egyetem minden munkatársa megértse a kockázatkezelés fontosságát.

(3) A vonatkozó jogszabályi felhatalmazás szerint⁵ a kancellár felelős azért, hogy a kockázatfelmérési és -kezelési rendszert – a belső kontrollrendszer részeként – kialakítsa, működtesse és fejlessze.

Feladat-, felelősség-, hatáskörök

6. § (1) Szenátus: Elfogadja az Óbudai Egyetem Integrált Kockázatfelmérési és -kezelési Szabályzatát.

(2) Kancellár: Működteti és fejleszti az Óbudai Egyetem belső kontrollrendszerét, ennek keretében az integrált kockázatkezelést.

Évente értékeli az Egyetem kockázatfelmérési és -kezelési tevékenységét. A hatáskörében meghozza a ráháruló kockázatkezelési intézkedéseket.

(3) Folyamatszervezési főtanácsadó: Az Óbudai Egyetem Szervezeti és Működési Rendjében meghatározott feladatai körében folyamatos kapcsolatot tart a folyamatgazdákkal, fogadja a folyamatgazdák havi adatszolgáltatását (2. sz. melléklet szerinti kockázatfelmérő adatlap). Feldolgozza, elemzi és értékeli a folyamatgazdák által beazonosított kockázatokat és erről, valamint a javasolt intézkedésekről havi jelentést készít a kancellár felé.

(4) Folyamatgazda: A folyamatgazda felelősségébe az tartozik, hogy a folyamatleírások és ellenőrzési nyomvonalak naprakészek és pontosak legyenek, illetve a folyamatot megfelelően ismerje ahhoz, hogy azonosítani tudja a bennük rejlő kockázatokat és szükség esetén a kockázatok kezelésére javaslatot tegyen.

(5) Egyetemi kockázatkezelési felelős. Az egyetemi kockázatkezelési felelős megtervezi, irányítja és értékeli a kockázatfelelősök munkáját.

A kockázatfelelősök által összeállított adatállomány alapján szakértők bevonásával megszervezi a kockázatok elemzését és értékelését.

Félévente részletes jelentést készít a kancellár számára, az adott félévben az Egyetem vezetése által kijelölt fókuszterületeken lefolytatott kockázatfelmérés eredményéről. A jelentést megküldi a Minőségirányítási Bizottság elnökének.

Folyamatos szakmai kommunikációs kapcsolatot tart fenn a Minőségirányítási Bizottság elnökével, az Egyetem belső ellenőrzési szervezetével, és a folyamatszervezési főtanácsadóval.

(6) Kockázatfelelős. A kockázatfelelős az adott szervezeti egység vezetőjének javaslatára a kancellár megbízásából látja el a feladatát.

Feladata a működési területén az Egyetem felső vezetése által meghatározott fókuszterületen fellelhető bizonytalanságok, nem-megfelelőségek, hibák (továbbiakban: kockázati forrás) azonosításának, meghatározásának megszervezése, a kockázatfelmérés lefolytatása, és a felmérés eredményének továbbítása az egyetemi kockázatkezelési felelőshöz.

(7) Közalkalmazottak. A kockázatfelelősök által meghatározott helyi keretek között részt vesznek a

⁵ 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről 3.§ és 54/B §

⁶ Módosította a Szenátus 2018. október 15-én megtartott ülésén az SZ-CXLVIII/186/2018 számú határozatával. Hatályos 2018. október 24. napjától

kockázatazonosítási folyamatban. Jelzik az esetleges változások által okozható új kockázati forrásokat.

(8) Szakértők. A kockázatfelelősök által összegyűjtött, az egyetemi kockázatfelelős által rendezett adatállomány elemzéséhez, értékeléséhez felkért szakmai specialisták csoportja. Feladatuk az adatállomány elemzése, értékelése, az egyetemi szintű beavatkozásokat igénylő kockázatok listájának összeállítása.

Kockázatprofilok

7. § (1) Ezen szabályzat a kockázatokat a kockázati hatás jellege szerint az alábbi csoportosítás szerint szegmentálja:

- a) Biztonságot érintő kockázatok
 - Információ biztonsági kockázatok
 - Energia biztonsági kockázatok
 - Munkavédelmi kockázatok
 - Tűzvédelmi kockázatok
 - Környezetvédelmi kockázatok
 - Élelmiszerbiztonsági kockázatok
 - Vagyonbiztonsági kockázatok
- b) Működési kockázatok
 - Szabályozás kockázatai (feladat-, felelősség-, és hatáskörök meghatározásának kockázatai)
 - Tervezési folyamat kockázatai
 - Költségvetési kockázatok
 - Likviditási kockázatok
 - Külső szervezetekkel, partnerekkel való együttműködés kockázatai
 - Oktatási folyamatok kockázatai
 - Oktatás-szervezés kockázatai
 - Kutatás, tudományos tevékenység kockázatai
 - Pályázás, megvalósítás, fenntartás kockázatai
 - Támogató folyamatok kockázatai
 - Beszerzés kockázatai
 - Humán erőforrás kockázatai
 - IT működés kockázatai
 - Karbantartás kockázatai
 - Létesítmény fenntartás kockázatai
 - Kommunikáció, koordináció kockázatai
- c) Stratégiai kockázatok
 - A stratégia készítés módszertanának kockázatai
 - A stratégiai előrejelzések kockázatai
 - A részstratégiák összhangbomlásának kockázatai
 - A felsőfokú oktatás piaci kereslet változás kockázatai
 - A felsőfokú oktatási piac versenytársakkal kapcsolatos konkurencia kockázatai
- d) Külső kockázatok
 - Jogszabályi változások kockázatai
 - EU irányelvek, szabályozások változásai
 - Társadalomban bekövetkező változások kockázatai
 - Természeti katasztrófák kockázatai

A kockázatfelmérési és -kezelési folyamat

78.§ (1) Célok meghatározása

Az Egyetem céljait az Intézményfejlesztési Tervben az Egyetem felső vezetése határozza meg.

(2) Folyamattérkép, folyamatgazdák

Az Egyetem céljainak elérését alap- és támogató folyamatok biztosítják. Ezekről folyamattérkép, folyamatlista készült (<https://intranet.uni-obuda.hu/folyamatszervezes>), amelynek karbantartása a folyamatszervezési főtanácsadó feladata.

A folyamattérképen szereplő folyamatokat – a rektor és a kancellár által kibocsátott megbízólevél alapján – folyamatgazdák működtetik. A folyamatgazdák meghatározzák a felelősségi körükbe tartozó folyamatok céljait.

(3) Folyamatleírások és ellenőrzési nyomvonalak elkészítése

A folyamatgazdák – a folyamatszervezési főtanácsadó közreműködésével - elkészítik és folyamatosan karbantartják az általuk felügyelt folyamatok leírásait, és az ellenőrzési nyomvonalakat a Belső szabályozás rendjéről szóló szabályzatban foglaltak szerint.

(4) Kockázat felmérés, kockázatok azonosítása

A folyamatgazdák havi rendszerességgel kockázatazonosítást végeznek, amelynek eredményét a tárgyhót követő 10-éig a 2. sz. melléklet szerinti Kockázatfelmérő adatlapon megküldik a folyamatszervezési főtanácsadónak. A folyamatgazda feladata kettős:

- a) figyelemmel kíséri, hogy a folyamatokat szabályozó előírások (szabályzat, folyamatleírás, ellenőrzési nyomvonal) megfelelőek-e, összhangban állnak-e a jogszabályi előírásokkal, az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltakkal, illetve a „jó gyakorlatot” tükrözik-e;
- b) figyelemmel kíséri az adott folyamat működését, és azonosítja a cél elérését veszélyeztető kockázati tényezőket, és azok hatását, a várhatóan bekövetkező kockázatokat.

(5) Kockázat elemzés és értékelés

A folyamatszervezési főtanácsadó feldolgozza, elemzi, értékeli a beérkezett adatokat. A tárgyhót követő hó utolsó munkanapjáig elkészíti a kockázatelemzést, értékelést és intézkedési javaslatokat tartalmazó jelentését a kancellár részére.

(6) Kockázat kezelés

A kancellár dönt a javaslatokról. Kijelöli a végrehajtás felelősé(ei)t, meghatározza a végrehajtás határidejét, és elrendeli a végrehajtást.

(7) Visszacsatolás, fejlesztés

A felelősök a határidőt követő hónap utolsó munkanapjáig írásban beszámolnak a kancellárnak a végrehajtásról.

⁷ Módosította a Szenátus 2018. október 15-én megtartott ülésén az SZ-CXLVIII/186/2018 számú határozatával. Hatályos 2018. október 24. napjától

(8) Fókuszterületek, vizsgálandó folyamatok kijelölése

Az egyetemi célrendszer és a folyamatok ismeretében az egyetem felső vezetése – a folyamatgazdák által végzett folyamatos kockázatfelmérési tevékenység mellett – 6 havonta meghatározza a kockázatfelmérés fókuszterületeit, amelyekre nézve kiemelt vizsgálatokat végeztet a kockázatfelelősökkel, mint a szolgáltató folyamatok igénybevevőivel.

(9) Kockázatfelelősök felkészítése

A fókuszterület ismeretében az egyetemi kockázatfelelős megtervezi és elvégzi a kockázatfelelősök felkészítését, valamint egy tájékoztató anyagot állít össze az Egyetem valamennyi munkatársa számára.

(10) A munkatársak bevonásának megtervezése.

A Szenátus által elfogadott szabályzat tartalma, és az egyetemi kockázatfelelős által elkészített tájékoztató, felkészítő anyag alapján a kockázatfelelősök megtervezik az adott szervezeti egységnél alkalmazandó kommunikáció tartalmát, csatornáit. Ennek keretei között meghatározzák a munkatársak kockázatfelméréssel és kezeléssel kapcsolatos tájékoztatásának, felkészítésének a szervezeti sajátosságoknak megfelelő formáját. Megtervezik a folyamatos kockázatkommunikáció rendszerét. Tájékoztatják a folyamatgazdákat, közösen meghatározzák a kockázatkommunikációban a folyamatgazdák feladatait.

(11) Munkatársak felkészítése és bevonása.

A terveknek megfelelően a munkatársak bevonása érdekében végrehajtják a kommunikációs tervet. A munkatársak számára bemutatják a kockázatfelmérés és -kezelés jelentőségét, a folyamatban az egyén szerepét és fontosságát. Egyértelműsítik az adott időszak kockázatfelmérési fókuszterületét, amelynek vizsgálatához a munkatársak aktív közreműködését kéri az Egyetem vezetése.

(12) Integritást veszélyeztető elemek feltárása

A munkatársak a fókuszterületre vonatkozó ismereteik alapján az 2. számú mellékletben található űrlapon jelzik a működésben fellelhető, az integritást veszélyeztető elemeket, amelyek lehetnek bizonytalanságok, nem-megfelelések, hibák, integritás-sértések, stb. Ezeket a kockázatfelelős a saját területén összegyűjti.

(13) A kockázatfelelősök által összeállított listákat az egyetemi kockázatfelelős összesíti, csoportosítja.

(14) Kockázatok azonosítása

A fókuszterület szakmai specialistáiból összeállított szakértői csoport azonosítja a kockázatokot. A kockázatazonosítás a kockázatot okozó és/vagy okozható tényezők feltárásának, megismerésének és rögzítésének folyamata. Célja, hogy azonosítsa azokat a helyzeteket, állapotokat, amelyek vagy jelen vannak, vagy megjelenhetnek, és befolyásolhatják a rendszer, vagy egy folyamat, vagy egy szervezeti egység céljainak elérését. A folyamat értelemszerűen magában foglalja az olyan események, helyzetek, állapotok, körülmények okainak, forrásainak az azonosítását is, amelyeknek anyagi jellegű hatásuk lehet.

A kockázatazonosítás során alkalmazható módszereket a fókuszterületnek megfelelően a szakértői csoport választja ki.

(15) Lehetséges következmények elemzése

Az azonosított kockázatokot a szakértői csoport elemzi. Ennek során a szakértői csoport a kockázatfelelősök bevonása mellett a kockázat megértésére törekszik. A kockázatelemzési folyamatban az azonosított kockázatos események lehetséges következményeit a 3. számú melléklet szerinti szempontrendszer alapján értékeli.

(16) A bekövetkezés valószínűségének elemzése

A célokat veszélyeztető, a meghatározott következményeket okozó „veszélyforrás” működésbe lépési valószínűségét a 4. számú mellékletben rögzített szempontrendszer szerint szükséges meghatározni.

(17) Kockázatok értékelése

Az azonosított kockázatok lehetséges következményeinek és a bekövetkezés valószínűségének elemzése minőségi és/vagy mennyiségi szempontok szerint történik.

A minőségi felmérés során az kerül megállapításra, hogy egy bizonyos kockázat létezik, és annak lehetnek következményei.

A mennyiségi elemzés meghatározza, vagy becsüli a következményekre és a valószínűségekre érvényes gyakorlati értékeket. (pl. jogszabályban rögzített határértékek stb.). (5. számú melléklet)

A szakértői csoport az elemzett kockázatokat ezt követően értékeli. A kockázatértékelés során megtörténik a kockázati szintek összehasonlítása a rögzített kockázati kritériumokkal (jogszabályi, szabvány, egyéb rögzített követelmények). Az összehasonlítás alapján a kockázatfelelős döntései az alábbi kérdésekre kell, hogy választ adjanak:

- a) Szükséges-e kezelni az adott kockázatot?
- b) Milyen prioritási sorrend kerül felállításra a kezelendő kockázatok között?
- c) Milyen határidővel kell megkezdeni az adott kockázat kezelését?
- d) Milyen konkrét tartalmú, irányú, célú kockázatkezelési intézkedést kell végrehajtani?
- e) Hol kell kezelni a kockázatot?
- f) A folyamatgazda rendelkezik-e megfelelő hatáskörrel és erőforrással a szükséges kezeléshez, vagy szükséges egyetemi szintű beavatkozás kezdeményezése?

(18) Kockázattérkép összeállítása

A szakértők által összeállított kockázattérképet (6. számú melléklet) az egyetemi kockázatfelelős továbbítja az érintett kockázatfelelősökön keresztül a folyamatgazdához, illetve az Egyetem felső vezetéséhez.

(19) Döntés a kockázatok kezeléséről

Az Egyetem kancellárja, illetve a folyamatgazdák a szakértők által összeállított kockázattérkép eredménye alapján három csoportba sorolják a saját hatáskörükbe tartozó kockázatokat.

- a) Elfogadhatatlan kockázatok. (Azonnali intézkedést hoznak a kezelésükre)
- b) Megfontolás tárgyát képező kockázatok. (Az intézkedések szükségességének eldöntéséhez további elemzéseket végeznek el, mérlegelik a várható költségeket és a várható hasznokat, és ennek alapján hoznak döntést a kockázatok kezeléséről.)
- c) Elfogadható kockázatok. (A kockázati szint alapján nem hoznak kezelésükkel kapcsolatos intézkedést.)

(20) Intézkedések végrehajtása, visszacsatolás

Az intézkedési tervekben rögzített feladatok végrehajtásáról azok felelősei a határidő lejártát követő hónap végéig beszámolnak a kancellár felé.

(21) Intézkedések végrehajtásának monitorozása

Az egyetemi kockázatkezelési felelős meghatározza az adott fókusz területen az intézkedések végrehajtásával, megfelelőségével, fenntartottságával kapcsolatos monitoring rendszert, azonosítva az indikátorokat, valamint a rendszerben szereplők feladat-, felelősség-, és hatáskörét. A monitoring rendszert bevezeti és működteti.

(22) Visszacsatolás, vezetői döntés-előkészítő információk szolgáltatása, a rendszer továbbfejlesztése

A monitoring rendszer adatai alapján az egyetemi kockázatfelelős rögzíti az eredményeket.

Az eredmények alapján a kancellár számára jelentést készít.

A kancellár elrendeli a rendszerrel kapcsolatos szükséges beavatkozásokat, fejlesztéseket.

HARMADIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

9. § (1) Az Óbudai Egyetem Integrált Kockázatfelmérési és -kezelési Szabályzat 1. verziószámú változata 2017. szeptember 19. napján lép hatályba.

(2) A Szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszíti az Óbudai Egyetem Kockázatkezelési Szabályzata.

Budapest, 2017. szeptember 18.

Dr. Réger Mihály
rektor

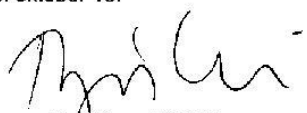
Szigeti Ádám
kancellár

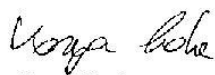

Záradék:

Az Óbudai Egyetem Integrált Kockázatfelmérési és -kezelési Szabályzatának 1. számú verzióját a Szenátus a 2017. szeptember 18-i ülésén az SZ-XXXIV/128/2017 számú határozatával fogadta el. Hatályos 2017. szeptember 19. napjától.

Az Óbudai Egyetem Integrált Kockázatfelmérési és -kezelési Szabályzatának 2. számú verzióját a Szenátus a 2018. október 15-i ülésén az SZ-CXLVIII/186/2018 számú határozatával fogadta el. Hatályos 2018. október 24. napjától.

Budapest, 2018. október 15.

Dr. Réger Mihály
rektor

Varga Csaba
az Óbudai Egyetem kancellárja helyett
általános jogkörben eljáró kancellárhelyettes

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

A kockázatfelmérés és –kezelés folyamatábrája

Kockázatfelmérő adatlap

Folyamatgazda neve:

1. A folyamat azonosítója	2. Folyamatelem megnevezése	3. A folyamat célja	4. Már bekövetkezett probléma és következményének leírása	5. Kockázati tényező	6. Kockázat	7. A kockázat bekövetkezésének becsült valószínűsége (1-5-ig)	8. A kockázat hatásának súlyossága (1-5-ig)	9. Soron kívüli szabályozás szükséges? (I/N)

Kelt:

1. A folyamat azonosítója: főfolyamat/folyamat sorszáma a folyamattérkép szerint. Pl. a kollégiumi szolgáltatások azonosítója: IV./4.
2. Folyamatelem megnevezése: az azonosítószámon belül a konkrét folyamatelem megnevezése. Pl. kollégiumi elhelyezés
3. A folyamat célja: rövid definíció, hogy mi az Egyetem célja az adott folyamat működtetésével. Pl. a kollégiumi elhelyezés célja, hogy a képzés mellett a hallgatók számára magas szintű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtsunk.
4. Már bekövetkezett probléma: a cél elérését, a folyamat optimális működését megzavaró tényezők, problémák bemutatása, és annak rövid leírása, hogy a problémát hogyan kezelték. Ez lehet pl. szabályozatlanság, szervezatlenség, tárgyi eszközök hiánya, munkaerőhiány, vezetői döntés hiánya, stb. Ha nem kezelték, okozott-e kárt? Pl. Nincs elegendő kollégiumi férőhely. A problémát az Egyetem bérelt szállások segítségével oldja meg.
5. Kockázati tényező: olyan hiányosság, probléma, amely a cél elérését, a folyamat optimális működését megzavarhatja. Pl. munkaerőhiány, infrastrukturális hiányosságok, nem megfelelően működő informatikai rendszer, stb.
6. Kockázat: a kockázati tényezők miatt valószínűsíthetően bekövetkező működési zavar. Pl. a nem megfelelően működő informatikai rendszer miatt az elektronikus kollégiumi felvételi eljárás lebonyolítása veszélybe kerülhet.
7. A kockázat bekövetkezésének becsült valószínűsége 1-5-ig terjedő skálán:
 - 1 – csekély a valószínűsége (20% alatt),
 - 2 – alacsony a valószínűsége (20-40% között),
 - 3 – közepesen várható (40-60% között),
 - 4 – valószínű (60-80% között),
 - 5 – majdnem biztos (80% felett)
8. A kockázat hatásának súlyossága: amennyiben bekövetkezik a kockázatos esemény (a példa szerint a munkaerőhiány miatt a hallgatók kollégiumi elhelyezése nehézségekbe ütközik), az 1-5-ig terjedő skálán jelölve, milyen súlyos problémát jelent az Egyetem működésére nézve?
 - 1 - csekély
 - 2 - mérsékelt
 - 3 - közepes
 - 4 - súlyos
 - 5 - kritikus
9. Soron kívüli szabályozásra van szükség, ha jogszabályváltozás miatt módosítani kell a folyamatra vonatkozó szabályzatot (30 nap), illetve, ha a szabályzat tartalma az SZMR-ben, vagy más szabályzatban foglaltakkal nincs összhangban.

Azonosított kockázatok lehetséges hatásai

Kár	Értelmezés	Pénzügyi kár	Hibás teljesítés az oktatásban az Egyetem számára	Tudományos eredményekben probléma	Testi épség / személyi biztonság veszélye	Hírnév / Negatív sajtó	Létesítmény üzemeltetési problémák	IT üzemeltetési problémák	Dokumentum, irat vagy elektronikus adat bizalmassága sérül	Személyiségi jogok sérülnek
1	Nem számít	< 10.000 Ft	Egy oktatási kontaktóra elmarad.	<ul style="list-style-type: none"> • egy-két TDK dolgozattal kevesebb, mint az előző félévben • új publikációk száma egy-kettővel kevesebb 	Nincs sérülés vagy balesetveszély.	Képzésről negatív vélemények egyes fórumokon	A tisztaság, a fűtés-szellőzés nem minden esetben tökéletes, néha kellemetlenségeket okoz		Nyilvános dokumentum	Kisebb kényelmetlenség egy személy számára (pl. a személy által magánjellegűnek tekintett adat felfedése, további következmények nélkül).
2	Kellemetlen, esetleg kisebb presztízs-vesztés	< 100.000 Ft	Oktató az óráinak nagy részét elhagyja, vagy az anyagot nem adja le érthetően, megfelelően. A számonkérés nem felel meg az oktatott anyagnak.	<ul style="list-style-type: none"> • egy-kettővel kevesebb szekció a féléves TDK konferencián • Új publikációk száma számottevően csökken 	Egy személy könnyebb sérülése.	Képzésről negatív vélemények egyes fórumokon, a felvételi pontszám-szint alacsony maradnak	A létesítmény alapvető funkcióit még képes ellátni, de az állapot nem megfelelő, sok a panasz	Minimum 2-3 órás leállás munkaidőben: - NEPTUN vizsgaidőszakban / regisztrációs időszakban - Levelező rendszer - Egyetemi hálózat, illetve egyéb fontos IT szolgáltatás	Csak belső használatra szánt iratok bizalmassága sérül	Komoly kényelmetlenség egy személy számára (pl. pénzügyi, oktatási, vizsga információ kiadása).
3	Komolyabb presztízs-vesztés, üzleti kár, ügyfél elégedetlenség	< 1.000.000 Ft	Beindított tárgy nem tud végigmenni, menet közben meg kell szüntetni.	<ul style="list-style-type: none"> • TDK konferencián alig vannak munkák, alig 1-2 szekció indul • Nem indulnak új kutatások és publikálások • Nincs új ipari kapcsolat 	Egy (nem több) személy komolyabb sérülése, több ember könnyebb sérülése.	Képzés negatív hírneve a sajtóban, a felvételi pontszám-szint csökken, a hallgatók elhelyezkedési esélyei is romlanak	A létesítmény állapota oktatási tevékenység végzését megnehezíti, az oktatási tevékenységhez kiegészítő intézkedések végrehajtása szükséges	Minimum 1 napos leállás: - NEPTUN vizsgaidőszakban / regisztrációs időszakban - Levelező rendszer - Egyetemi hálózat, illetve egyéb fontos IT szolgáltatás	Egyes személyes adatok bizalmassága sérül, vizsgákkal / oktatással kapcsolatos információk bizalmassága sérülnek	Tartós kényelmetlenség egy személy számára (pl. egészségügyi adatok kiadása), vagy kisebb kényelmetlenség több ember számára (komoly következmény nélkül).
4	Nagyon komoly üzleti kár, törvényi előírások betartása sérülhet, perelhetőség, ügyfél-vesztés...	< 10.000.000 Ft	Oktatók viselkedése, vagy kompetenciája vagy távozása miatt szakirányok színvonala vagy léte veszélybe kerül.	<ul style="list-style-type: none"> • Nincs a félévben TDK munka • Nincs új tudományos publikáció • Külső ipari kapcsolatok megszűnnek, leépülnek 	Egy személy súlyos sérülése vagy halála, több ember súlyos sérülése.	Képzés állandó negatív hírneve a sajtóban, a felvételi pontszám-szint jelentősen csökken, a hallgatók elhelyezkedési esélyei is rosszabbak	A létesítmény állapota veszélyezteti a hallgatók, az oktatók egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzését	Minimum 3 napos leállás: - NEPTUN vizsgaidőszakban / regisztrációs időszakban - Levelező rendszer - Egyetemi hálózat, illetve egyéb fontos IT szolgáltatás	Egy csoport személyes adata bizalmassága sérül; pénzügyi gazdasági adatok bizalmassága sérülnek	Polgári peres eljáráshoz vezető jogsértés – egy személy részéről, vagy komoly kényelmetlenség több személy számára.

Valószínűségi skála értékek

Érték	Megnevezés	Gyakoriság	Kitettek száma, kitettség mértéke	Kitettség ideje
1	valószínűtlen	Majdnem soha, gyakorlatilag nem	1 személy	soha
2	lehetséges	Évente (maximum) egyszer lehetséges	egy szervezeti egység	naponta csak néhány perc
3	várható	Havonta (maximum) egyszer lehetséges	több szervezeti egység	napi 4 óránál kevesebb
4	valószínű	Hetente (maximum) egyszer lehetséges	a szervezet munkavállalónak többsége	napi 4 óránál több
5	majdnem biztos	Sűrűbben lehetséges, akár naponta is	az egész szervezet	teljes munkaidő

Gyakoriság: A fennálló fenyegetésből a káresemény bekövetkezése gyakoriságának a valószínűsége (és nem csak magáé a fenyegetésé)

Kockázatértékelő lap

Folyamatok		Hatás (1-5)	Valószínűség (1-5)	Összesen:
1.	Főfolyamat #1			22
	1.1. Folyamat #1			10
	Kockázat #1	4	2	8
	Kockázat #2	2	1	2
	1.2. Folyamat #2			12
	Kockázat #1	3	2	6
	Kockázat #2	3	2	6

Kockázati mátrix

		Kárérték				
		1	2	3	4	5
Valószínűség	1	1	2	3	4	5
	2	2	4	6	8	10
	3	3	6	9	12	15
	4	4	8	12	16	20
	5	5	10	15	20	25

Felvállalható kockázat - intézkedés nem szükséges

Közepes kockázat - intézkedés egyéni döntés alapján

Kritikus kockázat - kötelező intézkedni

INTEGRÁLT KOCKÁZATFELMÉRÉS ÉS KEZELÉS -FOLYAMATLEÍRÁS

(külön excel)